

СЪДЪРЖАНИЕ

Полъх от ага.....	9
Умните гървета.....	10
Чудото на лозата.....	15
Ползата от ежедневното бръснене.....	17
Не го познавах.....	21
Мозайката.....	23
Какво ù става на лампата?.....	28
Чудотворният хляб.....	30
Тухлите на отец Иван.....	32
Учителите на Савел.....	34
Урок с особен вкус.....	42
Изгърмян снаряд.....	43
Труд докрай.....	45
Новата Майка Тереза.....	46
Лука истинския.....	48
Краят на света.....	51
За овцете и вълците.....	53
Злато и хляб.....	54
Да бъдеш запомнен.....	56
Мед и захар.....	58
Срок на годност.....	61
Предимствата на гребния шрифт.....	63
Най-важното.....	64
Мълчаливецът.....	68
Йона и китът.....	69
Странстванията на една картина.....	72
Двоен стандарт.....	75
Овчата армия.....	78

Врабче за милиарди	80
Пропускът на инспектора	82
Евтино и скъпо	83
Смелчагата	85
Място за засилване	87
Хиромантът	89
Лука всевишни	92
Записките на назаретския равин	94
Гибелта на умния граг	96
Не си виновен!	98
Голямата река	100
Най-голямата победа	103
Колекция от имена	105
Докога?	108
Баща ми е бил до мен	110
Мълчанието на Йоан Кръстител	112
От всичко по малко	114
Ако си беше стоял... ..	118
Миниатюризация	120
Когато езерото утихне	123
Урок по финанси	125
Нетрадиционни бракове	126
Победи и поражения	131
Разпознаване	133
Изповед на звероукротителя	134
Влакове	135
Мед и жило	136
Вода и вино	138
Лесните проблеми	139
Проникновените коментари на Стив Харис	141
Спестената старост	142
Съчици и греди	144

Слизай!.....	145
Рисковете на здравето	146
Заради бъдещето	149
Бащата на лъжата	150
Най-великата способност.....	152
Горната и долната църква	155
Гнусливият богаташ	157
Огънят на Петдесетница.....	159
Да те осъди който трябва!.....	160
Бели мигове	164
Нова мода.....	165
Цялата истина.....	165
Гергьовден.....	167
Молитвата на рибите	168
Вярата на бюрокрацията.....	170
Като Балканджи Йово	171
Стъпки по пясъка.....	172
Вождът на Христовата армия	173
Любов по принуда.....	175
Колко струвам?.....	175
Пясък и канара.....	177
Майчина молитва	178
Нов проблем за бащата.....	179
Неправилна стратегия.....	180
Угължаване на живота.....	181
Запушване на устата.....	182
Опушената църква.....	183
Крехка вяра	184
Формулата.....	185
Среща с Малкия принц.....	185

ПОЛЪХ ОТ АДА

Имало някога един свят старец, отец Тихон, който се подвизавал в усамотен планински край. Този стар монах бил известен по цялата страна като велик духовен учител, строг и възискателен. Много младежи били привлечени от неговите подвизи и станали негови ученици. Много болни идвали, изминавайки дълъг път, за да получат неговата благословия и някои от тях се връщали оздравели и радостни. Старецът ги приемал в малкия манастир в подножието на планината, но сам той обитавал една малка пещера в горе в скалите и там прекарвал повечето от дните си в пост, молитва, размисъл и четене. Написал и много книги, които се четели от хората с жажда. Там, в тази пещера, го заварила и смъртта. Умрял също така тихо и в мир, както и прекарал целия си живот. След смъртта му пещерата се превърнала в място за поклонение. Но не много хора успявали да стигнат до нея, защото тя била високо в планината и трябвало да се премине през тесни и опасни пътеки.

Един поклонник тръгнал да намери пещерата и там да прекара известно време в размисъл и молитва. В живота си той претърпял много превратности, направил много грешки и сърцето му било пълно с много пожелания. Спечелил си много врагове и малко приятели. Усещал самота и мъка, неуспехите се редели един след друг, хората го отбягвали. Искал да намери духовна подкрепа за предстоящите си борби и затова тръгнал по стъпките на светеца.

Минал покрай манастирчето, после поел нагоре. Пристигнал в пещерата. В нея имало малък олтар с изрисувана върху скалата икона и малка паничка, в която

имало остатъци от полуизгорели свещи. В ниша под олтара имало оставен кибрит и до него – някаква бележка. Поклонникът я взел и прочел написаното. Там пишело: „Поклонниче, ти искаш да запалиш свещ и твоята молитва да се възнесе като чисто благоухание към небето. Но когато граснеш клечката кибрит и усетиш миризмата, помисли си какви са всъщност твоите молитви. С любов, твой отец Тихон.“

Човекът останал озадачен от тези думи. Поколебал се дали да грасне клечката, да не би да има някаква клопка поставена. Но не открил нищо подозрително. Наоколо не се виждала жива душа. Било топло и тихо, не се усещал никакъв полъх на вятър. Само птичките пеели, скрити из клоните на дърветата. Той взел кибрита и граснал клечката. Не успял първия път – клечката припламнала и угаснала. Извадил втора и този път тя се разпалила. Остра миризма на сярата изпълнила тясната пещера и сякаш ударила поклонника право в носа. В чистотата на планинския въздух тя се усещала много силно.

И тогава човекът разбрал посланието на светеца. Искал неговите молитви да са чисто благоухание, а се разнесъл полъх като че право от ада. Нечестив дим се носел на сини облаци из въздуха.

Поклонникът мислено благодарил на Бога за откровението и се зарекъл да се откаже от глупавите борби, да не робува на суетните страсти, да се примири с всички, с които досега бил враг. И много други светли мисли изпълнили сърцето му. Той напуснал пещерата, без да пали свещта, и тръгнал по обратния път.

УМНИТЕ ДЪРВЕТА

Един земеделец имаше голяма кайсиева градина. Беше я засадил преди госта години и дърветата вече бяха станали големи. Всяка година даваха много плод и стопанинът

откарваше прекрасните и сочни плодове на пазара, където те бързо се изкупуваха.

Но се заредиха няколко лоши години. В края на зимата времето беше топло и меко, гърветата разцъфтяваха и цялата градина се превръщаше в море от бели цветчета. Сладък аромат изпълваше въздуха и се смесваше с полъха на стоплената земя. Но след седмица-две от север се спускаше студен вятър, падаше слана. Случваше се клонките на гърветата да побелеят едновременно и от цветове, и от сняг. Всичко измръзваше и градината раждаше само листа. Нямаше плод дори и за самия стопанин. Той със страх наблюдаваше как гърветата му наивно и лековерно разпукват пъпки, подмамени от топлите лъчи на слънцето. Ходеше из градината и мърмореше: „Глунави гървета, не бързайте! Нима забравихте какво стана миналата година? Пак ли искате да ви попари сланата? Не можете ли малко да почакате?“ Но гърветата не го разбираха.

Обезсърчен, земеделецът реши да отиде при един мъдрец, който живееше в малко село в подножието на близката планина, и да го попита какво да прави. За този човек се носеха легенди, че умеел на всеки труден въпрос да даде правилния отговор. Вдигна се и замисли. Намери мъдреца да разговаря с някакви посетители, дошли също за съвет. Изчака ги да си тръгнат и седна до него. Разказа му за неволите си. Мъдрецът го изслуша търпеливо и се замисли.

– Какво искаш да направя за теб? – запита най-последно мой.

– Не знам. Ако знаех, нямаше да дойда при теб. Чудя се какво да направя и как да науча тия глунави гървета да не бъдат толкова лековерни.

– Мисля, че мога да ти помогна. Навярно си чувал, че разбирам езиците на животните и мога да говоря с тях.

Земеделецът погледнал с удивление стареца и след малко го попитал:

– Да не би да знаеш и езика на гърветата?

– Знам го! – отговорил веднага мъдрецът, сякаш го питали за нещо много просто. – И мога и теб да науча. Като

го знаеш, ще можеш да казваш на твоите гървета какво да правят. Те ще те послушат.

– Наистина ли? – подскочил от радост гостът. – Научи ме! Тогава всичко ще се уреди!

Мъдрецът не бил толкова въодушевен и му казал строго:

– Само не мисли, че те са толкова глупави, колкото изглежда. И че ти си толкова умен, колкото мислиш.

– Глупави са, как да не са глупави! А аз че не съм много умен, не съм, но съм достатъчно умен, за да науча едни глупави гървета какво да правят.

– Добре – вдигнал рамене мъдрецът. – Да започваме тогава.

Обучението продължило два дни. Езикът на гърветата се оказал прост и лесен за научаване. На третия ден земеделецът вече можел да разговаря с гървета, да разбира какво казват те и да им предава своите мисли. Безкрайно доволен, той благодарил на мъдреца.

– Само внимавай на какво ги учиш! – строго го предупредил мъдрецът.

– Ще внимавам – обещал небрежно гостът и побързал да си тръгне.

Това станало в края на зимата. Веднага щом се прибрал, земеделецът отишъл в градината и започнал да говори на своите кайсиеви гървета. Те останали много изненадани от умението му и се вслушали в думите му.

– Внимавайте тази пролет да не разпуквате пъпки много рано! Ще го направите когато аз ви кажа! Разбрахте ли? – казал им той с голяма настойчивост.

– Защо да не разцъфваме? – запитало едно гърво.

– Защото... Колко сте глупави! Много просто защо. Толкова пъти вече се случва едно и също. Не можахте ли да разберете, че трябва да изчакате времето да стане трайно топло, че тогава да разцъфвате?

Дръвчетата поклатали клони в знак, че са разбрали поуката.

– Никога не сме се сецали за това. Колко е хубаво, че си усвоил нашия език и можеш да ни учиш! – казало едно от тях и всички се съгласили с него.

И наистина, и тази година се повторила същата история. Но този път нямало щети. Дърветата изчакали да минат сланите и тогава разцъфнали. Всичко се развило чудесно и през лятото кайсиевата градина дала нечувано богата реколта. Стопанинът не бил на себе си от радост.

– Видяхте ли какво стана? – казал той на дърветата си, след като плодът им бил вече обран. – Всяко живо същество трябва да бъде много разумно и да не прави неща, които ще му навредят. Ние, хората, затова сме господари на всичко, защото умеем да правим само онова, което е в наш интерес! И вие, дърветата, трябва да се научите същото!

Дърветата не отговорили нищо, но си личало, че разбрали неговите думи и били съгласни с тях.

На следващата пролет стопанинът отново отишъл в градината и казал на дърветата да не бързат и да чакат неговите указания. Едно от тях поклатило клони и с известно притеснение казало:

– Господарю, ти си много мъдър човек и ни даде много ценен урок. Вече няма да разцъфваме, преди да си ни казал. Даже... Как да го кажа... Ние използвахме тази зима за размисъл и водихме много разговори. И решихме изобщо да не разцъфваме. Нито преди да си ни казал, нито след като си ни казал.

– Какво? – викнал земеделецът. – Това добре ли го разбрах, или още не съм научил правилно вашия език? Искаш да кажеш, че няма да разцъфвате изобщо?

– Правилно си разбрал – потвърдило дървото.

– Чакай малко. Май и това трябва да ви науча, че ако не разцъфнете, няма да има плод. Никакъв плод. Така че трябва да разцъфнете, и то когато аз ви кажа.

– Не ни се сърди, господарю, но няма да го направим. Решихме да си пазим спокойствието и да не се ангажираме с голямата мъка да раждаме плод. Защото ти трябва да знаеш, уважаеми стопанино, че за едно дърво да храни хиляди плодове, да осигурява за всяко от тях нужните сокове, е голямо, много голямо усилие. Досега сме били достатъчно глупави, за да го правим. Но вече не сме. Ти ни

научи на ум и разум и отсега нататък ще се държим като умни дървета – казало друго.

– Знаеш ли какви болки ни причиняват твоите берачи? – обадило се трето дърво. – На мене ми строшиха три клона и ужасно ме заболя. И това се повтаря всяка година.

Дърветата се окуражили и едно през друго завикали:

– А на мен ми ожулиха кората с обувките си. Я ме виж!

– А аз бях така глупаво да дам много плод и два клона ми се счупиха от тежестта. Затова реших твърдо: вече никакъв плод!

– Когато даваме само листа, ни е толкова добре! Те ни шумолят така приятно, когато има вятър.

– А знаеш ли, уважаеми господарю, колко е болезнено, когато твоите работници започнат да ни обрязват с остриите си ножици и особено с трионите? Тази болка изживяваме всяка година и после трябва да отделяме много сок, за да ни зараснат раните!

– Пък накрая, като ни обират за последно, ни брулят с пръти! Какво безобразие! Бият ни, защото сме дали плод! Тая няма да я бъде вече! никакви плодове. Да видим тогава кого ще брулят!

Цялата градина се огласила от виковете на дърветата.

– Вие луди ли сте? – креснал гневно стопанинът. – Как тъй няма да давате плод? Че за какво друго сте засадени? Я ги виж ти!

– Няма да дадем плод, господарю. Решили сме го категорично – заявило главното дърво.

Стопанинът ядосано напуснал градината. Решил да отиде при мъдреца и да го попита какво да прави. Когато отишъл и му разказал историята, старецът се усмихнал леко и казал:

– Боя се, че нямаш никакъв избор. Твоите дървета са поумнели и няма да можеш да ги излъжеш вече да дават плод. Единственият ти изход е да ги отсечеш всичките и да засадиш нови. И никога повече да не учиш дърветата си какво да правят. Те трябва да бъдат глупави.

– Да ги отсека? Но това е нова градина, в силата си! Тепърва щях да получавам голяма печалба от нея!

– Нищо няма да получиш, приятелю. От умни гървета плод не чакай. Отсечи тия гървета и сади нови. Това ще ти донесе загуби, но иначе ще загубиш още повече.

– Защо не ме предупреди? – простенал земеделецът.

– Предупредих те, но ти не ме послуша. Пък и от опит знам, че човек не се учи лесно и трябва да плати висока цена за всеки добър урок.

Земеделецът се върнал с наведена глава. Отишъл в градината и викнал:

– Слушайте вие, умници! Ако не обещаете да давате плод, ви предупреждавам, че ще ви отсека всичките. Избирайте, или плод, или брагвата!

– Няма да даваме плод, господарю – отговорило главно-то гърво. – Това ни причинява толкова неприятности, а какво получаваме насреща? Нищо. По-добре ни отсичай, да свършат мъките ни.

Така хубавата кайсиева градина загинала. Околните земеделци гледали с удивление как техният съсед безмилостно отсича своите прекрасни гървета и ги вади из корен. Опитали се да го възпрат, но той не ги чувал. Тогава решили, че нещо се е побъркало. Трябвало да минат доста години, докато пораснат новите кайсиеви дръвчета. Те нищо не знаели за странните събития, разигрвали се в старата градина.

ЧУДОТО НА ЛОЗАТА

Млад послушник запитал своя духовен учител защо вече не се случват такива чудеса, каквито са ставали по времето на Христос.

– Случват се, синко. Само че нямаме очи да ги видим. Нашият Господ продължава да върши чудеса.

– Сигурно си прав, отче, но все пак ми се иска да стане нещо, което да е по-очевидно. Нещо като онова чудо, при което водата се превърнала във вино. Представяш